

TARİH: 9.11.1982 Salı

"TKP'nin SESİ": GÜNLÜK YAYININ PROGRAMI

Haberler:

Yazan: N./V./M. Spikerler: N./D./Tah

1. Pazar günü anayasa oylamasının sonuçları cunta tarafından yapı-
2. lıyor . DePeA'nın yorumunda şöyle deniyor:
3. Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonu, anayasa referandumunun demokratik
4. bir nitelik taşımadığını açıkladı
5. "Cumhuriyet" yazarı A.Akbal ve O.Gönensin hakkında İst.Sıkıyönetim
6. Askeri Mahkemesinde anayasaya hayır dedikleri için dava açıldı
7. Türkiye Barış Derneği davasına bugün İstanbul Sıkıyönetim Mahke-
8. mesinde devam ediliyor
9. "İnterneşinıl Heral Tribün": Türkiye toprakları üzerindeki 10'dan
10. fazla askersel hava üssünün geliştirilip modernleştirilmesi konu-
11. sunda iki taraf arasında anlaşmaya varıldı
12. 1975 yılında Helsinki'de yapılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği
13. Konferansı'na katılan 33 Avrupa ülkesiyle Amerika ve Kanada
14. temsilcilerinin Madrid toplantısı yeniden çalışmalarına başladı:
15. Kısa yorum(Al.) Spk: Tah.
16. Kanada KP genel sekreteri V.Kaştan, Trüdoya bir mesaj göndererek,
17. Amerikan yapısı yeni hanatlı nükleer roketlerin Kanada toprakla-
18. rında denenmesine izin verilmemesini istedi
19. İngiltere KP genel sekreteri Mak Lennin, basına yaptığı bir
20. açıklamada, SB'nin önce nükleer silaha başvurmama kararını destek-

Y O R U M:

Yazan: Öm.

Spiker: Öm.

destek

Başlığı: Evren diktatörlüğüne karşı savaş

Konusu:

Y A Z I L A R :

Yazan: Z.

Spiker: Tah./Den.

1. Başlığı: Can Öztürk'ün hazırladığı program: "İleri" gazetesinde
2. konusu: yazılar var)
3. Başlığı:
4. konusu:
5. Başlığı:
6. konusu:

TKP'nin SESİ
Bizim Radyo

Haberler

(Saba K. yazına)

9.11.1982

11/11/82
Met. ve
V. ve V.

---Cuntanın yoğun baskı ve terörü, sahtekârlığı altında Pazar günü yapılan Anayasa oylamasının sonuçları yine cunta tarafından açıklanıyor. Böyle bir yöntemle açıklanan referandum sonuçları halkımız ve dünya kamuoyu tarafından kuşkuyla değerlendiriliyor.

Batı basın ve yayın organlarının bile "generallerin maskaralığı" olarak değerlendirdiği bu "referandum"un sonuçlarını alkışlayan tek ülke ise Amerika Birleşik Devletleri oldu.

"Amerikanın Sesi" radyosu, Regan yönetiminin cunta Anayasasıyla ilgili referandum sonuçlarını alkışladığını açıkladı. Bu radyo Pazar akşamı ve dünkü yayınlarında, Vaşington'un Orta-doğuya yönelik planlarında Türkiye'ye verdiği büyük önemi hatırlatarak, Regan yönetiminin referandum sonuçlarından duyduğu sevinçi gizlemedi.

Anayasayla birlikte Evrenin de 7 yıl süreyle Cumhurbaşkanı seçilmiş sayıldığını belirten "Amerikanın Sesi" Radyosu, Washington'un bu resmi yorumunu yayınlarken, referandum sırasında seçmenlere baskı yapıldığını, örneğin en az 8 kişinin Anayasaya hayır dedikleri için tutuklandıklarını itiraf etmek zorunda kaldı.

Öte yandan, Referandum nedeniyle Türkiye'ye gelen ve sayım sonuçlarını yerinde izleyen Batılı muhabirlerⁱⁿ, oylama sırasında büyük bir sahtekârlık yapıldığı, cuntanın baskı ve teröre başvurarak, gizli oy ve açık sayım ilkesini açıkça çiğnediği, oylamanın polis kontrolü altında yapıldığı yolundaki haber ve yorumları dünkü Avrupa basınında yer aldı.

Federal Alman DePeA Ajansı, Türkiye'deki "Referandum sonuçları yanıltıcıdır" başlığı altında, Pazar günü referandumla ilgili olarak

şunu vurguluyor:

dün yayınladığı bir yorumunda, "Anayasamızla tanıtılması nasıl tek yanlı olduysa, çok katı yasaklar altında yapılan referandumun sonuçları da öyle tek yanlı olmuştur. Bu sonuçlara bakarak "generaller demokrasiye doğru adım atıyorlar" şeklinde bir yargıya varmak, hem yanlış hemde yanıltıcı olur".

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-- Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonu Anayasa Referandumunun demokratik bir nitelik taşımadığını açıkladı.

Avrupa Konseyi
Dün Strasburg'ta toplanan ~~Siyasi Komisyonu~~ Siyasi Komisyonu
Türkiye'deki referandum ile ilgili ilk değerlendirmesinde
Anayasa referandumunun demokratik bir nitelik taşımadığını
açıkladı. Siyasi Komisyondaki ortak kanağe göre, Anayasa
oylamasının açık tartışma ortamında yapılmaması; General
Evren'in tek aday olarak ~~katılması~~ katılması; Evren'in yurt
gezileri sırasında olumlu oy verilmesi yönündeki tek yanlı
propagandası nedeniyle bu referandumun demokratik bir ~~nitelik~~
taşımadığı belirtildi.

5
Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonunun toplantısında Türkiye'nin
üyeliği ile kesin kararın Ocak ayındaki Genel Kurul sırasında
verilmesi konusundada görüş birliği sağlandı.

Öte yandan Türkiye'deki Anayasa referandumunu izlemek üzere
Avrupa Konseyi tarafından görevlendirilen 3 Anayasax ve hukuk
uzmanının gözlemleriⁿⁱⁿ de ^{bugün} önümüzdeki ~~günlerde~~ Siyasi Komisyondax
~~görüşülecektir~~
sunulacağı ve görüşüleceği belirtiliyor.

(D.D., TKP MK'nin Referandum sonuçları üzerine 8 Kasım günü yaptığı
açıklamayı, haberlerden sonra dinliyeceksiniz.)

Not: Pazartesi öğlene kadarca yanında

-- Cunta, anayasaya hayır diyenlere karşı baskılarını sürdürüyor. Cumhuriyet Gazetesi yazarı Oktay Akbal ve gazetenin yazışları müdürü Okay Gönensin hakkında İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde dava açıldı. Dava ~~anayasaya~~ ile ilgili iddianamede, Oktay Akbal'ın ~~Cumhuriyet gazetesinin~~ 6 Ekim tarihinde, "Cumhuriyet" gazetesinde yayınlanan bir yazısında, "halkı anayasaya karşı oy kullanmada etki yapacak telkinde bulunmak" suçlaması ile 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezası isteniyor.

Bilindiği gibi, cuntanın referandum öncesi ve oylama sırasında anayasaya hayır diyen yurttaşlara karşı baskıları sürmüş ve çok sayıda yurttaş gözaltına alınmış, ~~hapis~~

--- Türkiye Barış Derneği davasına bugün İstanbul Sıkıyönetim askeri mahkemesinde, dernek yöneticilerinin sorgulanmalarıyla devam ediliyor. Bu arada avukat Burhan Apaydın, Türkiye Barış Derneği davası nedeniyle yaklaşık 9 aydır tutuklu bulunan İstanbul Barosu başkanı Orhan Apaydın'ın, Sağmalcılar cezaevine nakledildikten sonra karşılaştığı ağır koşulları adalet bakanı Cevdet Mentesh'e şikayet eden bir telgraf gönderdi. Orhan Apaydın'ın, Sağmalcılar cezaevine diğer barış derneği yöneticileriyle birlikte nakledildikten sonra hastalandığını ve Bayrampaşa cezaevi hastanesine kaldırıldığını bildiren avukat Burhan Apaydın, duruma çözüm getirilmesini istedi.

Nakledilen Barış Derneği yöneticilerinin karantinaya alındıklarının, saçlarının kesildiğini ve cezaevi giysisi giydirildiğini açıklayan avukat Burhan Apaydın, dünyanın hiç bir yerinde siyasi tutukluların böylesi aşağılayıcı, insan onuruyla alay edici bir

bu işleme tabi tutulmadıklarını vurgulayarak, bu durumu protesto etti.

Öte yandan Türkiye Barış Derneği davasının geçtiğimiz hafta sonunda yapılan duruşmasında sorgusu tamamlanan Orta-doğu Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Gencay Saylan , silah teknolojisinin bugün insanlığı tümüyle yokedecek boyutlara ulaştığını, bu nedenle günümüzde barıştan daha önemli bir sorun olmadığını söyledi.

Gencay Saylan daha sonra şöyle dedi: "Son derece önemli olduğuna inandığım barış ^{num} konusu/Türkiye ve dünya kamuoyuna açıklıkla anlatılması gerekir. Bu, bilim adamının kaçınamıyacağı bir görevdir. Ben, bu nedenle, bir bilim adamı olarak ve bir insan olarak Türkiye Barış hareketinde yer almanın sorumluluğunu duyuyorum ve bu sorumluktan dolayı onurluyum.."

9

Türkiye Barış Derneği yöneticilerinden öğretim üyesi Gencay Saylan, nükleer savaş ve nükleer silahlar konusunda Türkiye'de büyük bir bilgisizliğin varolduğuna, Türkiye halkının bu bilgisizliğin korkunç karanlığında bırakılmak istendiğini dikkati çekti. Dünyada barışın sağlanmasının temel gereğinin silahsızlanma olduğunu da vurgulayan Saylan, " bu da, ancak güçlü bir barış hareketiyle, barıştan yana olan tüm girişimleri var güçle desteklemekle gerçekleştirilebilir" dedi.

--- Birleşik Amerika'nın Türkiye'de yeni askersel üs kurmasına izin verecek "Nihai anlaşma" adı altında yeni bir anlaşmanın daha, birkaç hafta içinde imzalanacağı açıklandı. Paris'te yayınlanan Amerikan "İnternational Herald Tribune" gazetesinin Cuma günü sayısında, Pentagon'un resmi bir açıklamasına dayanılarak verilen habere göre, Birleşik Amerika tarafından, bölge'de bir bunalım ¹² veya ~~belirli~~ veya savaş durumunun belirmesi halinde kullanılacak olan Türkiye toprakları üzerindeki 10'dan fazla askersel hava üssünün geliştirilip modernleştirilmesi konusunda, Türkiye ve Birleşik Amerika arasında anlaşmaya varıldı. Haberde ayrıca, Pentagon yetkilileri ile Türkiye Genel Kurmay başkanlığı arasında 18 aydır sürdürülen görüşmeler sonunda imzalanan ilk anlaşmanın geçen ay parafe edildiği, ancak bu ikili anlaşmanın içeriğinin gizli tutulduğu bildiriliyor.

Anlaşma, stratejik bombardıman uçaklarının iniş ve kalkışı için elverişli duruma getirilen sözkonusu 10 hava üssünü kapsıyor ve bu üslerde, Amerikan "çevik kuvvetleri" de dahil Amerikan ~~Wwvnt~~ askeri birliklerinin konuşlandırılmasını öngörüyor.

Önümüzdeki haftalar içinde Washington-Ankara ilişkilerinin yeniden yoğunluk kazanacağına dikkati çeken Amerikan "İnterneysinıl Herald Trübün" gazetesi, Türkiye toprakları üzerinde daha birkaç yeni askersel üssün kurulmasını da öngören bir "Nihai anlaşma"nın birkaç hafta içinde imzalanarak yürürlüğe gireceğini bildiriyor.

Pentagon'un resmi açıklamasına dayanarak Amerikan gazetesinin verdiği bu haber üzerine, Amerikanın Ankara büyükelçisi Hyüp, söz konusu 10 askersel hava üssüyle ilgili haberi doğruladı, ancak bunların NATO çerçevesinde kullanılacağını, Türkiye'ye "silahlı bir

42

saldırı" ve "NATO sınırlarına yakın bölgelerde çıkacak muhtemel bir buhalım"a ilişkin NATO planlarının uygulamaya konulmasını kolaylaştıracağını söyledi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Dış haberler:

"TKP'nin Sesi"

91 1 .82 A1

"B. Badye"

Deni. ----1975 yılında Helsinkide yapılan Avrupa güvenlik ve işbirliği Konferansına katılan 33 Avrupa ülkesiyle Birleşik Amerika ve Kanada temsilcilerinin Madrid toplantısı 7 ayı aşkın bir aradan sonra,yeniden çalışmalarına başladı.Yeni dönem çalışmalarının ilk oturumu,salı günü yapıldı.

Şimdi değerli dinleyenler,bu konudaki kısa yorumumuzu sunuyoruz:(Tah)

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

Kısa yorum:

9.11.82.Ali.

• Madrit topl.

Bundan iki yıl önce, 11 Kasım 1980'de, 35 devletten temsilciler, İspanyanın başkentinde toplandığında, Madridteki Kongreler sarayında bu toplantının gelecek iki yılda tamamlanamayacağını aklından geçirene rastlamak belki de olanaksızdı. Politik yumuşamanın sürdürülmesi, askersel alana da yaygınlaştırılması gibi, böylesine önemli konularda bir toplantı, hangi engellerle karşılaşılıyor? Başarı perspektifleri nedir?

Madrid toplantısı, sayın dinleyenler, ta baştan ağır gidiyor. Ve zorluklar çoğu kez yapay ve bilinçli olarak ileri sürülüyor. Bu zorluklar en başta Amerikan delegasyonu, bazen de onun kimi NATO'lu bağlaşıkları çıkarıyor.

Bu tutum, ABD yönetiminin, NATO'nun giderek somutlaşan çatışma politikasına ^{tamamıyla} uygun. Regin yönetimi, Madritte başarıya varılmasını engellemekle hangi amacı güdüyor? Beyaz Saray, yumuşamanın baltalandığı gerginlik ortamında, silahlanmayı tırmandırma, askersel üstünlük sağlama, dünyada egemenlik kurma çabalarını, kendi halkı ve dünya kamuoyu önünde haklı göstermenin, daha kolay olacağını düşünüyor. Emperyalist propaganda şimdi, söyle bir tez ileri sürüyor: Avrupadaki nükleer silahlarda indirimle ilgili olarak Cenevrede yapılan Sovyet-Amerikan görüşmelerinde reel bir ilerleme sağlanmadan, Madritte başarıya ulaşmak olanaksızmış. Oysa aynı güçler, Sovyet-Amerikan görüşmelerinin başlamasıyla, Madrit toplantısının başarı perspektifleri daha elverişli olacak¹¹ diyorlardı.

ABD artık kendi görüş ve çıkarlarına uymayan herşeyi¹¹ Helsinki Sonuç belgesine ters düştüğünü ilan ediyor. Bunun en somut örneği,

Polonya konusu. Bu egemen devletin yasal yönetimince alınan önlemleri de Sonuç belgesi ^{Sine} tersmiş gibi gösteren Vaşington yönetimi, bunu yine Madrid toplantısını engellemede kullanmaya yelteniyor. Bunu bağlaşıklarına da dayatıyor. Toplantının başlamasından bir gün önce NATO üyesi 16 ülkeden, bu arada cuntanın hükümetinden temsilciler, yine biraraya gelip, sözde insan haklarının ve sendikal hakların savunulmasında ısrar edeceklerini açıkladılar. Yani, Madrid toplantısı ⁿⁱ engelleme çabalarını sürdüreceklerini ilan etmiş oldular. Zaten toplantıya 8 aya yakın bir ^{sure} süre verilmesinin ana nedenlerinden biri buydu. Sosyalist ülkeler ise, Varşova Antlaşması Dışişleri komitesi toplantısında, Madrid toplantısının başarıya ulaşması için elden geleni yapacaklarını, bloksuzlar ile tarafsızların hazırladığı tasarıyı, başarı için bir temel olarak nitelendiklerini açıkladılar.

Den.

-----Kanada K.P.Genel sekreteri Vilyam Kaştan,başbakan Trüdoya bir mesaj göndererek,Amerikan yapısı yeni nükleer kanatlı roketlerin Kanada topraklarında denenmesine izin verilmemesini istedi."Aksi halde Kanada Vaşingtonun saldırı stratejisine boğazına kadar sokulmuş olacaktır"diyen Kaştan,S.Birliğinin nükleer silâh kullanan ilk ülke olmama yönünde üzemine aldığı tek yanlı yükümlülük örneğinin,öteki nükleer güce sahip devletler ~~deniz~~ yönünde çaba harcanması gerektiğini vurguladı.

Den.

-----İngiltere Komünist Partisi genel sekreteri Mak Lenin,basına yaptığı bir açıklamada,S.Birliğinin önce nükleer silaha başvurmama kararının,nükleer savaş tehlikesinin ortadan kaldırılması yoluna ışık tuttuğunu söyledi.Mak Lenin ayrıca, Birleşik Amerikanın ilk nükleer darbe stratejisini sert bir şekilde kınadı ve Batı Avrupaya yeni atom silahları yerleştirilmesini öngören NATO kararının kaldırılması gerektiğini belirtti.

D-

-----Danimarka K.P. MK,parlamentoya bir dilekçe sunarak,yeni atom füzelerinin ülke topraklarına yerleştirilmesiyle ilgili hazırlıklar için ayrılan harcamaları onaylamamasını istedi.Danimarka komünistleri nin belgesinde,NATO'nun Brüksel kararının,yalnız Avrupa değil,dünya barışını da çok büyük bir tehlikeye ittiğini,buna karşı savaşımın etkinleştirilmesi gerektiği vurgulanıyor.

D-

-----Federal Almanyada barışın korunması için NATO'nun Brüksel kararlarının önlenmesi uğrunda eylem haftası başladı.Bu hafta boyunca Batı Almanyanın değişik eyalet ve yörelerinde 400'ün üstünde gösteri,forum ve toplantılar düzenlenecek.Bu eylemlere değişik görüşlerden, komünist,sosyalist,sosyal-demokrat,liberal,dinsel çevrelerden temsilciler ve örgütler katılıyor.

P² ----Nü-York Tayms" gazetesi, stratejik silahların sınırlandırılmasına ilişkin SALT-2 Anlaşmasının Amerikan yönetimince onaylanmasının zorunlu olduğunu yazdı. Gazete, Birleşik Amerikanın 9 eyaletinde yapılan nükleer silahların ~~xxxx~~ dondurulması konusundaki halk oylamasının sonuçlarının, bu zorunluğu bir kez daha kanıtladığını belirtti. NüYork Tayms" gazetesi, Vaşington yönetiminin, seçmen yığınının bu istemine gereken önemi vermemesinin, onarılmaz sonuçlar doğurabileceğini yazdı.

P² ----Federal Almanyanın Vizbaden kentindeki İstatistik Kurumunun yaptığı açıklamaya göre, bu ülkede yalnız eylül ayı içinde 1390 işletme iflas etti. Kurumun konuyla ilgili açıklamasına göre, geçen yılın Eylül ayı ile bu yılın Eylül ayı arasında Federal Almanyada toplam 11,400 işletme iflas etti.

---Brükseldeki Ortak Pazar merkezinden yapılan açıklamaya göre, Avrupa Ekonomik Topluluğu üyesi ülkelerde geçen yılın Ağustos ayı ile bu yılın Ağustos ayı arasında, endüstri üretiminde ortalama % 3,6 oranında bir gerileme oldu.

----Latin Amerika Sendikalar Birliğinin Büro toplantısı Nikaraguanın başkenti Managuada çalışmalarına başladı. 26 Latin Amerika ülkesinden sendika temsilcilerinin katıldığı toplantıda, sendikal örgütler arasındaki eylem birliğini artırma olanakları üzerinde duruluyor.

-1-

TKP'nin SESİ

yorum

9.11.1982.ÖM.

EVREN DİKTATÖRLÜĞÜNE KARŞI SAVAŞ

Cunta referandumunun sonuçları cunta eliyle açıklandı.
~~Anayasal demokrasinin sona erdiği.~~ Generaller kuskulu, hiç bir inandırıcılığı olmayan bir sonuç elde ettiler. Referandum sonuçlarının bu şekilde olması şaşırtıcı değildir. ^{Cünkü,} Referandum ağır baskı ve terör koşullarında yapıldı. Referandum öncesinde birçok demokrat, liberal yazar, örneğin Teoman Erel, Nimitaz Soysal, Oktay Ekşi bu anti-demokratik koşullarda hile yapılacağı yolunda uyarılarda bulundular. Nitekim oylamada 24000 sakıncalı yöntemleri ~~bu uyarılara haklılık~~ başvurulan ~~bu uyarılara~~ bu uyarılara haklılık kazandırdı. Böylece, TKP MK'nin 8 Kasım günlü açıklamasında belirtildiği gibi, "süngüyle erki ele geçiren generaller, yine süngüyle referandumu istedikleri biçimde sonuçlandırdı. İşbirlikçi-tekelçi burjuvazinin diktatörlüğüne, anayasal bir kılıf geçirildi. Cumhuriyet yerine, Evren diktatörlüğü kuruldu".

Buna karşın generaller zorbalıkla, sahtecilikle ^{gerçekleştirildikleri} ~~sahtecilikle~~ referandumdan daha da zayıflıyarak çıktılar. Daha da yalıtıldılar. Halkımız ve Avrupa kamuoyu oylama sonuçlarına kuşkulu damgasını vurdu. Öte yandan Avrupadaki belli başlı örgütler, bu arada Avrupa Konseyi siyasi komisyonu Anayasa referandumunun anti-demokratik bir nitelik taşıdığını açıkladı. Federal Alman DePeA ajansı da çok katı yasaklar altında yapılan referandumun sonuçlarına bakarak generallerin demokراسiye doğru adım attığı yargısına varmak hem yanlıştı hem de yanıltıcıdır" diye yorum yaptı. Bu açıklamalar bile generallerin gerçek bir başarı kazanamadıklarını kanıtlıyor. Kaldı ki biz, referandum sonuçlarını elde edilen oylara ^{göre} ~~an~~ ölçmüyoruz. ^{Ayrıca} ~~(Pek çok kim~~ se cunta anayasasına ^{casstli nedenlerle} ~~korkudan~~ evet demmiştir. Öte yandan gerici AP çevrelerinin ~~bölünç~~ politikası yurttaşlar arasında şaşkınlık yarattı. Bunlar anayasaya karşı aktif bir sloganla yığınlara gitmedi. anayasaya hayır di. Tersine, "evet denirse bunalım →

doğar dıyerek bir güvensizlik ve şaşkınlık ortamı yarattılar. Ama bundan cuntacı generaller yararlandı. Sonra bazı politik çevreler anayasa kampanyasının dışında kaldılar. Referandum gününü çözümleyici olara gördüler. Bu ise yenilgiyi peşinen kabul etmek anlamına geliyordu. Kimi sol sekteer akımlar da referandumu boykota kalkıştılar, pasif konumlarda kaldılar. Türk-iş yöneticilerine gelince bunlar referandum eşiğinde işçi sınıfına ihanet ettiler. Koltukları için işçi davasını sattılar. Bazı çevreler ise cunta'nın anti-komünizm politikasından etkilendiler. "Avrenin" anayasaya hayır kampanyasını komünistler başlattı "yalanına kapılarak, kendilerini anayasa kampanyasından uzak tutmaya çalıştılar. Ama gelişmeler, anti-komünizme ardıcıl karşı çıkmadan demokrasi için başarılı bir savaş yürütlemediğini bir kez daha doğruladı.

Yığınlar arasında, asıl çalışmayı komünistler, ve diğer aktif demokrasî güçleri yürüttü. Kimi dindar çevreler de cunta anayasasına karşı aktif tutum aldılar. TKP MK'nin 8 Kasım günlü bildirisinde vurgulandığı gibi, "TKP, daha baştan referandumun anti-demokratik olduğunu ve halkın gerçek istemini yansıtmayacağını açıkladı. O nedenle demokratik güçleri referandum gününü beklememeye, demokratik bir referandum için var güçle savaşa atılmaya çağırdı".

Bu arada TKP, ~~çok dar ve minimum bir platformla ortaya çıktı. Ancak~~
Referandum öncesinde tüm demokratik güçlere, "genel af, MHP dışında-
ki tüm politik partilere özgürlük, özgür politik çalışma, tüm sendi-
ka ve yığın örgütlerinin açılması, toplantı, grev hakkı, düşünce öz-
gürlüğü" için birlikte savaşıma yönelmeyi önerdi. Neki, referandum
öncesi süre içinde ~~atılan adımlar bu temel istekleri yerine getirmeye yetecek~~
~~nitelikte olamadı. Bu temel isteklerin önünde ciddi bir~~
~~engelleme oldu. Politik güçler TKP'nin bu önerisine yanaşmadılar.~~
Ama gene de TKP'nin öne koyduğu, cuntaya referandumda ağır bir dar-
be indirme amacına genel olarak ulaşılmıştır. Cunta yalnızlığa itil-
miş, gerici güçler arasındaki çatışmalar daha da derinleşmiştir.

İşte TKP MK'nin 8 Kasım günlü açıklaması bu konulara dikkat çeki-
yor. TKP, referandumdan sonraki dönemin başta gelen stratejik savaş
çizgisini belirliyor. Bu dönemde Regin yönetiminin Türkiye üzerinde

ki serüvenci planlarına karşı savaşım ön plana çıkıyor. TKP MK'si açıklamasında da işaret edildiği gibi, cunta gerçekten aldığını söylediği kuşkulu oylara değil, NATO'ya, Amerikan emperyalizmine dayanıyor. Bilindiği gibi, cunta anayasa kampanyasının gürültüsü arasında Türkiyenin ulusal güvenliğini ve bağımsızlığını ~~korumaya~~ ^{güneye} ~~korumaya~~ adımlar attı. Ekim ayı içinde, Amerikanın Türkiye'ye çok yanlı bir çıkartma operasyonuna tanık olduk. Cunta, Pentagona çevik güçler için 10 havaalanını genişletmesine olanak tanıdı. Regin yönetimi ülkemizi arap ülkelerine, Orta Doğu'ya yönelik bir saldırı merkezi haline getirme planlarını uygulamaya koydu. TKP MK'i açıklamasında önemle belirtildiği gibi, bugün demokrasi ve halkın genliği için verilen savaşın yazgısı, her zamankinden daha çok Reginlerin yurdumuza uzanan kolunu bükmeye, Evren diktatörlüğünün ulusal hıyanet politikasını gemlemeye bağlıdır. ^{Luna} TKP, referandum sonrası dönemin başta gelen görevi olarak TKP, tüm ulusal-demokratik güçleri ~~demokrasi ve halkın sosyal hakları için savaşımını~~, toprak-

larımızdaki Amerikan üslerine, çevik kuvvetlere karşı barış savaşımıyla birleştirmeye çağırıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin Sesi

9.11.1982 Zey.

(Müzik:Yine kitapları,bayrakları,türküleriyle geldiler)

Hazırlayan:Can Öztürk *im*

T-- "Geçmişten gelip,bugün savaşıarak yarınlara yürüyoruz"...Yarın-
lara yürüyoruz...Halkımızın aydınlık geleceği için umudundan bir dam-
la bile yitirmeyen gençlik,bugün yine aynı coşkuyla "savaşıarak yarın-
lara yürüyor"...Ülkemizin ilerici gençliğinin yayın organı olan"İleri"
gazetesinde, bu sözler var.~~Gençlerxxdiyyaxxxkxxkxx~~

"Baskıyı,zulmü,ölümü,işkenceyi,zindanı ekmeğine katık yaparak
bugüne gelen"gençler,illegal olarak yayınladıkları/^{"İleri"adlı}gazetelerinde
şöyle yazıyorlar:"Bugünün gerçeği nedir?Türkiye gençliğinin anti-em-
peryalist,anti-faşist devrimci potansiyelinin yokedilemediği,edile-
meyeceğidir.Gençlik hareketi yalnız değildir. Artık onun yüksek düzey-
de bir savaş arkadaşı var.Bu savaş arkadaşı da "İLERİ"mizdir.

"İleri" ilk sayısında ana hedefin anti-emperyalist, yığinsal, demokratik bir gençlik hareketi yaratma olduğunu belirtti. "İLERİ"nin gençliğin savaşımına kattığı güçle, moralle, canlılıkla örgütlü gençlik hareketini daha da güçlendirmek, gençliğin birliğini sağlamak, yığinsal bir gençlik hareketi yaratmak için bütün gücümüzü, enerjimizi, özverimizi, kararlılığımızı seferber edeceğimize, devrimci onurumuz, yurtseverlik namusumuz ve gençlik heyecanımız üzerine söz veriyoruz."

Bu ateşten satırları okuyunca insan, Türkiye ilerici, yurtsever gençliğinin bu ateşli sesini duyunca, yürekler kabarıyor, yumruklar yeniden sıkılıyor. Evet D.D. İki yıl boyunca askersel diktatörlüğün en ağır saldırılarına uğrayan ilerici gençlik, savaşını sürdürüyor. Çıkarttıkları "İleri" adlı gazetede, ana hedeflerinin anti-emperyalist demokratik bir gençlik hareketi yaratmak olduğunu ilan ediyorlar..

D ---Askersel diktatörlük zorbalık koşullarında karayasesını halka dayattı.Çıplak askersel diktatörlük kılıf değiştiriyor.Şimdi sözde anayasalı,sözde parlamentolu Evren diktatörlüğü kuruluyor.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 8 Kasım 1982 günü yayınladığı "Açıklama"da bugünün görevlerini,günün savaş hattını belirledi.Dedi ki:"Bugün,demokrasi ve halkın genliği için verilen savaşın yazgısı her zamandan daha çok Regan'ların yurdumuza uzanan kolunu bükme,Evren diktatörlüğünün ulusal hıyanet politikasını gemlemeye bağlıdır.Şimdi görev;halk düşmanı anayasaya karşı birleşen güçlerin demokrasi için savaşını ve onmilyonlarca emekçinin sosyal haklar için savaşımını,çevik güçlere,yeni atom roketlerine ve ABD Üslerine karşı barış ve bağımsızlık savaşıyla birleştirmektir."

T --- Ülkemizin bağımsızlığı üzerine titreyen, Amerikan 6. filosunun ~~muhtarak~~ karşı direndiği için öldürülen, Amerikan emperyalizmine karşı çıktığı için ipe gönderilen Türkiye gençliğinin belleğinde, dün olanlar öylesine canlı... Bugün cuntanın zindanları, bağımsızlığı, barışı, demokrasiyi savunan gençlerle dolu. Ama ne demir parmaklıkların içindeki gençler, ne de dışındakiler, cuntanın zulmü karşısında gerilemedi. Tem tersi^{ne} gençlik daha da bilindi. Cuntanın Amerikan emperyalizmiyle yaptığı yeni pazarlıklara, halkımızın başı üzerinde dolaşan tehlikeye, Amerikan saldırı birliklerinin topraklarımıza yerleştirilmesine, topraklarımızda kurulacak yeni Amerikan üslerine karşı gençlik, dün olduğu gibi bugün de savaşta kararlı. Cuntanın ulusal ihanet politikası gün gibi ortada. Cunta dünden daha beter Amerikan Emperyalizminin dümen suyunda gidiyor, kölelik zincirinin halkaları biraz daha sıkılıyor.

[illegible]

D Şimdi D.D, öğretim üyesiyle, öğrencisiyle, tüm yüksek öğretim kurumlarında büyük çalkantılar yaratan ~~xxx~~ ~~Бухарин~~ ~~хенки~~ ~~хисин~~ ~~хүн~~ ~~иверски~~ ~~х~~ Yüksek Öğretim Kurulu ile ilgili bir yazıyı, gençliğin "İleri" gazetesinden sunuyoruz:

(T)

YÖK ve ÖZERK DEMOKRATİK YÜKSEK ÖĞRETİM

Yüksek Öğretim Kurumu

Yüksek Öğretim Kurumlarıyla

YÖK nedir? 50 sayfada, 68 maddede ne anlatılıyor? ~~YÖK~~ te ne amaçlanmaktadır? Neden bunlara gerek duyulmuştur? Bu soruları yanıtlamaya çalışacağız.

Yüksek Öğretim Kurumu

YÖK: İşbirlikçi tekellerin, askersel diktatörlüğü kalıcılaştırmak, kurumsallaştırmak için, düzenin dokusunda, yapısında, çatısında yaptığı değişikliklerin, yüksek öğretime, yüksek öğrenim gençliğine yansıyan bir bölümdür. İşbirlikçi tekellerin gereksinimi olan otoriter, bürokratik devlet aparatının, yüksek öğretimdeki parçasıdır. Gerici, baskıcı, terörcü, militarist polis devletinin yüksek öğretime, yüksek öğrenim gençliğine bakışıdır.

Bu bakış, hazırlanan kara kitapçıkta şöyle somutlanıyor.

-Üniversitenin yönetimi "Yüksek Öğretim Kurulu" adında bir kurula bırakılıyor. Bu kurul, "devlet başkanı tarafından... seçilen ~~altı~~ sekiz, bakanlar kurulunca seçilen... seçilen altı, Genel Kurmay Başkanlığınca... seçilen bir, Milli Eğitim Bakanlığınca... seçilen iki, Üniversitelerarası kurulca... seçilen sekiz olmak üzere 25 kişiden oluşuyor.

(Madde 6) e

"Yüksek Öğretim Denetleme Kurulu" adı altında, benzer biçimde oluşan ihbarcı organ yaratılıyor. (Madde 8) e

-Rektörler, YÖK'ün önerisi ile devlet başkanınca atanıyor.

(Madde 13) e

Dekanlar YÖK tarafından atanıyor. (Madde 16) e

-Yardımcı doçentlik diye ~~harik~~ belirsiz bir ünvan getirilirken doçentlik ve profesörlük için 3'er yıl rotasyon gibi bir uygulama benimseniyor. (Md. 23-24-25-26) e

-Öğrencilere normal eğitim süresine ek olarak, iki yıl gibi bir kısıtlama getiriliyor. (Madde 44) e

-Sınıf geçme temelinde öğretim yapan kurumlarda, birinci sınıfta iki yılda başarılı olma ^I vaders geçme temelinde öğretim yapan kurumlarda, dört yarı yıl içinde ^{am} (iki senede) bütün derslerden

başarılı olma zorunluğu getiriliyor. (Md.44) ~~e~~

-Yüksek öğretime giriş sınırlandırılıyor.En çok üç kez giriş sınavına katılma hakkı tanınıyor..(Md.45) ~~e~~

-Yüksek öğretim paralı duruma getiriliyor."Öğretim alanının maliyet bedelinin" beşte biri, harç olarak alınıyor.Emekçi kökenli öğrencilere okuma hakkı yasaklanıyor.(Md.46) ~~e~~

-Emperyalizme,faşizme karşı olmak, disiplin suçu sayılıyor.Cezai yaptırıma bağlanıyor.(md.54) ~~e~~

-Öğrencilerin okul dışı yaşamları da disiplin yaptırımları içine alınıyor.(Md.54) ~~e~~

Fişleme gibi,kişi hak ve özgürlüklerini zedeleyen bir uygulama benimseniyor.(Md.54) ~~e~~

-Öğretim elemanlarına ve öğrencilere siyasi partilere ve derneklere üye olmak yasaklanıyor.(Md.59) ~~e~~

-Metinden de anlaşıldığı gibi,her organı atamayla oluşan YÖK,yüksek öğretimin sınırlı özerklik ve demokratikliğini tümden yok ediyor.Yüksek öğretimi politik erklere bağlıyor.YÖK'ün oluşumu,bileşimi,son atanan 26 rektör,bunu kanıtlıyor.(Atanan rektörlerin büyük çoğunluğu Orhan Oğuz gibi militan AP'lidir.İçlerinde Tarık Somer,Halil Cin,
Nihat Nirun(1970'de Ülkü Ocakları Başkanı)^{dan} Şakir Akço gibi"militan MHP'liler"de yer alıyor.Bütün bunlar uygulamanın hemen başında açıkça görüldü.Akademik ve teknik örgütlenmede yığınla belirsizlik ve boşluk yaratıldı.Çıkarılan yönetmeliklerle öğrenciler,altından kalkılamaz yüklerin altına sokuldu.Binlercesi okuldan atılmakla ve sene yitirmekle karşıkarşıya.

Bütün bunlardan ne bekleniyor?

Burjuvazi, öğrenci gençliğin ülke gerçeklerine bağlı olarak,hızla politize olduğunu görüyor.Öğrenci gençliğe hiçbir şey veremeyeceğini de biliyor.İşbirlikçi tekeller,yüksek öğretim gençliğini baskıyla,terörle sindiremedi.Politikadan uzaklaştıramadı,yozlaştıramadı.Anti-emperyalist,ilerici düşüncelerin gençlik içinde yayılmasını engelli-

yemedi.Şimdi YÖK'gibi ağır yasal,yönetmeliklerle gençliği "uslan-dırmak"apolitikleştirmek,yozlaştırmak istiyor.Bunları dayatarak,öğrenci gençliği salt ders çalışan robotlar durumuna getirebileceğini,ülke gerçeklerinden uzaklaştırabileceğini sanıyor.

İşbirlikçi tekeller,cunta,bir taşla iki kuş vurmanın peşinde.YÖK'le aynı zamanda bilim dünyasını,bilim adamlarını,ülkemizin dürüst aydın-larını da sindirmeyi,ürkütme,yi,korkutmaya hedefliyor.Bilimi,bilim adamlarını,kendikendini yadsımaya zorluyor.Çağ dışı amaçlarına araç yapmaya çabalıyor.

İşbirlikçi tekeller,gericilik yine yanıldı.Paslı silahları yine geri tepiyor.YÖK,profesöründen öğrencisine,tüm yüksek öğretim çevre-lerinde büyük bir tepkiyle karşılandı.Tepkiler giderek derinleşiyor.Tüm yüksek öğretim çevresini harekete geçiriyor.

Fakat görülen kadarıyla,hareketlenen kesimlerin netleşmiş,açık bir hedefi yoktur.Aralarında gerekli bağ ve diyalog da zayıftır.Bunda, öğretim elemanları ve çalışanların örgütsüzlüğü ve gençliğin kısmi de olsa dağınıklığı,örgütsel zayıflığı,önemli rol oynuyor.

Bizce hedef belirgindir.Yüksek öğretimde özerkliğin,demokratikli-ğin sağlanmasıdır.Özerkliğin,yönetmelik,bilimsel,ve mali olmak üzere üç temel ögesi vardır.Yönetmelik özerklik belirleyicidir.Özerk olmayan bir,yüksek öğretimin,demokratikliğinden de söz edilemez.

Özerk,demokratik yüksek öğretim için:

1-YÖK,yasa olarak kaldırılmalı,kurum olarak dağıtılmalıdır.

2-Yönetmelik özerklik sağlanmalıdır.Bu da şunları zorunlu kılar:

✗Öğretim elemanları ve çalışanlarla,öğrencilerden seçimle oluşacak bir yüksek öğretim üst organı,oluşturulmalıdır.

✗Aynı yapıda organların üniversite,fakülte vb.kürsü ve bölümlerde oluşturulmalıdır.

✗Öğretim elemanları,çalışanlar ve öğrenciler yüksek öğretim genelinde ve her öğretim biriminde,özgün örgütlenmelidir.Bu doğrultuda, öğrenciler, üniversite,fakülte,yüksek okul,enstitü,kürsü,bölüm ve

sınıflarda, seçime dayalı organlar olarak örgütlenmelidir.

X-Kredi, yurtlar, Mediko-sosyal gibi kurumların bu yapıya bağlanması ve benzer bir işlerliğe kavuşturulmalıdır.

X-İzlenecek program, varolan gereksinimler, sorunlar konusunda belirleme ve çözümlemelerin bu organlar tarafından yapılmalıdır.

3 -Bilimsel özerklik olmalıdır. Bu aşağıdakileri gerektirir:

X-Eğitim-öğretim programlarının, bilimin çağdaş, toplumsal, teknik tüm gelişmelerini içermesini,

X-İrkçı, şoven, militarist, faşist eğilimlerin bilimden çıkarılması.

4-Mali özerklik sağlanmalıdır. Yukarıda sözü edilen organlarla belirlenen gerekli finansman devlet tarafından ayrılması, Politik erklerin müdahalelerinin önlenmelidir.

Böylesi bir yapılanma, yüksek öğretime özerk bir nitelik kazandırabilir. Demokratik bir işlerlik sağlayabilir. Sorun, bir bütün olan yüksek öğretim çevresinin bir sorunudur. Burada sayısal konumu ve özgün özelliklerinden ötürü öğrenci gençlik daha aktif bir rol üstlenmek durumundadır. Fakat bu, yüksek öğretimdeki diğer unsurları gözardı etmeyi getirmemelidir. Gençlik, üzerine düşeni yerine getirebilmek için, kendi içindeki birliğini sağlamak zorundadır.

Sorunun bir başka boyutu da, böylesi bir istemi ya da istemleri, bu koşullarda, bu boyutlarda gündeme getirmenin gerçekçi olup olmadığıdır. Bizce sorunun ikircimsiz yanıtı Evet'dir. Çünkü demokrasi savaşımı da somuttur. Uzun soluklu açınımalar gerektirir. Cuntaya ve dayatmalarına karşı, salt "kahrolsun" edebiyatı yetmez. Bunun nasıl ve ne şekilde olması gerektiği de gösterilmelidir. Ayrıca, özerk, demokratik yüksek öğretim istemi ve savaşımı, bugün ortaya çıkmış yeni bir olgu değildir. Fakat cuntanın ^{Yüksek Öğretim Yasası} ~~YÖK yasa tasarısı~~ ile yeniden alevlenmiştir.

Ve şimdi yapılması gereken: Tüm öğrenci gençliği bu doğrultuda aydınlatmak ve gelişmelere, olanaklara göre eyleme çekmektir. Öğretim elemanlarının, çalışanların desteğini sağlamaktır. ~~YÖK'e karşı verilen~~ Özerk, demokratik yüksek öğretim savaşımı, cuntaya karşı verilen savaşım ile bağlamaktır.